

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

Az olvasás-szövegértés értékelésére felkészítő SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

1.A szakirányú továbbképzés megnevezése: Az olvasás-szövegértés értékelése területén pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: Szakvizsgázott pedagógus az olvasás-szövegértés értékelése területén

3. A szakirányú továbbképzés besorolása:

3.1. Képzési terület szerinti besorolás: pedagógusképzés képzési terület

3.2. A végzettségi szint besorolása:

3.2.1. ISCED 1997 szerint: alapképzési és mesterképzési szint esetén egyaránt 5A

3.2.2. ISCED 2011 szerint: alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7

3.2.3. az európai keretrendszer szerint: alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7

3.2.4. a magyar képesítési keretrendszer szerint: alapképzési szint esetén 6, mesterképzési szint esetén 7

3.3. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

3.3.1. ISCED 1997 szerint: oktatás (1), tanárképzés és oktatástudomány (14)

3.3.2. ISCED-F 2013 szerint: Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése 0114

4. A felvétel feltétele:

- alapképzésben vagy mesterképzésben szerzett tanító vagy magyar nyelv és irodalom vagy idegen nyelv szakos tanári oklevél, avagy régi típusú főiskolai vagy egyetemi szintű tanító vagy magyar nyelv és irodalom vagy idegen nyelv szakos tanári oklevél és
- 3 év oktatási intézményben szerzett szakmai gyakorlat

5. Képzési idő félévekben: 4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés célja és a szakmai kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség):

7.1. A képzés célja:

A magyar köznevelési rendszer fejlődésében - az elmúlt évtizedekben tetten érhető változások közül - markánsan jelentek meg a rendszerszintű és az osztálytermi értékelési gyakorlatot meghatározó elméleti modellek, ismeretek és gyakorlati eljárások; a pedagógiai mérés-értékelés területeihez kötődő képzések fontos szerepet töltenek be a hazai pedagógiai kultúra gazdagításában. Az utóbbi évtizedekben rendszeressé váló hazai rendszerszintű vizsgálatokban, az online mérés-értékelés gyakorlatában, valamint a nemzetközi összehasonlító felmérésekben kitüntetett szerepet kap az olvasás-szövegértés területe.

A képzés célja, hogy a pedagógusok felkészüljenek az olvasás-szövegértés értékelésével összefüggő, különleges szakértelmet igénylő intézményi feladatok ellátására; képessé váljanak az osztálytermi és iskolai szintű mérési-értékelési lehetőségek azonosítására és megvalósítására az olvasás-szövegértés területén. Célja, hogy a szakvizsgázott pedagógusok képesek legyenek az olvasás-szövegértéshez kapcsolódóan mérési-értékelési feladatok

ellátására: feladatlapok, papír alapú és online tesztek készítésére és értékelésére, felmérések és vizsgák lebonyolítására, helyi, regionális, országos és nemzetközi vizsgálatokba, mérési-értékelési kezdeményezésekbe történő bekapcsolódásra. További cél, hogy a szakvizsgázott pedagógusok képesek legyenek általános pedagógiai, anyanyelv-pedagógiai, illetve mérésmetodikai tárgyú közleményeket, empirikus kutatási eredményeket olvasni és értelmezni; tapasztalataikról, valamint a mérések során kapott eredményekből objektív szakmai anyagokat összeállítani a szűkebb nevelőtestületi közösségtől az országos publikációs fórumokig.

7.2. Szakmai kompetenciák:

7.2.1. Tudás:

- A szakvizsgázott pedagógus mély ismeretekkel rendelkezik az olvasás-szövegértés tanítására és fejlesztésére irányuló törekvések tudományos háttéréről, megközelítéseiről, elvi és gyakorlati kérdéseiről.
- Átfogó tudással rendelkezik a pedagógiai értékelés elméleti és gyakorlati témaköreiről, rendelkezik a tevékenységeihez szükséges matematikai és kutatásmódszertani ismeretekkel.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív, kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit, ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait.
- Tisztában van a neveléstudomány legújabb kutatási eredményeivel, az olvasás-szövegértés mérés-értékelési területének hazai és nemzetközi tendenciáival, a releváns pedagógiai innovációkkal.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekről, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet minden területére kiterjedő tanulásban.
- Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Ismeri a pedagógiai mérésekre és kutatásokra vonatkozó etikai normákat.

7.2.2. Képességek:

- A szakvizsgázott pedagógus az olvasás-szövegértés értékelésével összefüggő, különleges szakértelmet igénylő feladatok ellátására képes a köznevelési rendszerben.
- Képes a tudásszint-méréshez kapcsolódó feladatok ellátására: feladatlapok, papír alapú és online tesztek készítésére és értékelésére, vizsgák lebonyolítására, helyi felmérések kivitelezésére, intézmények, képzési programok értékelésére, országos és nemzetközi vizsgálatokba való bekapcsolódásra.
- A szakvizsgázott pedagógus a hivatásának gyakorlása során képes az osztálytermi és iskolai szintű olvasási-szövegértési mérési és értékelési problémák felismerésére.
- Képes az olvasás-szövegértés mérésével-értékelésével kapcsolatos vizsgálat megtervezésére, amely magában foglalja a számítógéppel segített on-line diagnosztikus értékelést is.
- A pedagógiai mérés-értékelés témaköréhez kapcsolódó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket munkahelyi feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Képes összehasonlítani a saját, ill. a szakirodalomban feltárt kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Az olvasás-szövegértés mérése-értékelése folyamatában magabiztosan és önállóan

- tudja használni a kvantitatív, kvalitatív és kevert kutatási módszereket.
- Számítógépes statisztikai szoftver támogatásával biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.
 - Képes az olvasás-szövegértés hagyományos (papír alapú) és online tesztelési módokkal megvalósított mérési adataiból születő eredmények objektív interpretálására, szakmai anyagok elkészítésére, a szűkebb nevelőtestületi közösségtől az országos publikációs fórumokig, többféle hallgatóság igényeinek megfelelően.
 - A rendelkezésére álló empirikus adatok lehetőségeinek és korlátainak figyelembevételével képes az intézmény mérési-értékelési kultúrájának elemzésére és az innováció elősegítésére.
 - Szakmai kommunikációjában alkotó módon alkalmazza az IKT-eszközöket.

7.2.3. Attitűd:

- Szakmai identitásában fontosnak tartja az empirikus társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a pedagógiai mérés-értékelésen alapuló döntéshozatalra, elkötelezett a kvalitatív és kvantitatív mérési-értékelési eljárások iránt.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, nyitott a problémahelyzetekre, igyekszik azok adekvát megítélésére.
- Megoldásokat keres a mérési-értékelési problémák mélyebb megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, intézményében támogatja a team-munkát.
- Támogatja az intézményi innovációt az IKT-eszközök adta lehetőségek széleskörű kihasználása és az online mérési-értékelési eljárások ösztönzése által.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakterületét érintő kutatási eredmények folyamatos követésére, nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és közvetítésére.
- Motivált, kezdeményező szerepet vállal munkahelye innovatív fejlesztési törekvéseiben.

7.2.4. Autonómia és felelősség:

- Törekszik szakmai magabiztosságának növelésére, reálisan ítéli meg saját lehetőségeit és kompetenciahatárait.
- Felelős munkát végez önállóan és szakmai munkaközösségben egyaránt.
- Kezdeményező szerepet vállal a köznevelési intézmény(ek) pedagógiai folyamatainak megértésében és megértetésében.
- Saját tevékenységeiben és döntéseiben az eredményeken (bizonyítékokon) alapuló szakmai-tudományos szempontokat juttatja érvényre.
- A saját, intézményi, regionális, ill. az országos mérési eredmények figyelembevételével hoz szakmai döntéseket, előnyben részesíti a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner intézményen belüli és intézmények közötti együttműködésekben, mérés-értékelési kezdeményezésekben, programokban.
- Felelősséget vállal szakmai kommunikációjáért és törekszik annak folyamatos fejlesztésére.
- Felelősen kezdeményez és vezet munkahelyén mérés-értékelési innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége, intézménye fejlődésének támogatásáért, elkötelezett a pedagógiai mérés-értékelés elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó főbb ismeretkörök és az ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

A 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendeletben előírt kötelező ismeretkörök:

- *Közigazgatási vezetési ismeretek, intézmények és szervezetek az oktatási rendszerben:* a Magyar Köztársaság alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai az oktatásügyben, európai uniós alapismeretek, a közoktatási intézmény működése és annak jogi szabályozása, hazai fejlesztési és EU-s prioritások, szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képének tudatos alakítása. **20 kredit**
- *Az intézmény és környezete, integráció és szegregáció, a pedagógus munkája a nevelési-oktatási intézmény szervezetében:* fenntartói jogok és kötelezettségek, kistérségi együttműködés keretei, egyeztetési mechanizmusok és fórumok, a családdal való kapcsolattartás és intézményes formái; az intézmény természeti és épített környezete, hátrányos megkülönböztetés, az esélyegyenlőség elve, fenntartói megoldások az integrációra, szektorközi együttműködés, a pedagógus szerepei, munkatevékenységei; pedagógiai folyamattervezés, intézményi feladatok megszervezése, együttműködés. **10 kredit**
- *A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága:* a hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei; a tanulói és a pedagógusi munka értékelése; a minőségbiztosítás módszerei; tanári, tanulói és szülői szerveződések; az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel. **10 kredit**
- *Hatékony pedagógusi munka, önképzés, sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása:* szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák; az oktatási folyamat tervezése, osztályozás, értékelés, a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók köre, a pszichés fejlődés zavarai miatt sajátos nevelési igényűvé nyilvánított gyermekek, tanulók vizsgálatával kapcsolatos eljárások; egészségnevelés, egészségfejlesztés, mentálhigiéné, drogmegelőzés; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásügyben; az élethosszig tartó tanulás, felnőttoktatás. **15 kredit**

A 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet alapján meghatározott választott ismeretkörök:

- *Matematika és kutatómódszertan:* A halmazelmélet, a matematikai logika, a valószínűség-számítás és a matematikai statisztika alapismeretei, a szakirodalmi tájékozódás, az adatgyűjtés és az adatok elemzésének módszerei és eszközei. **13 kredit**
- *Értékelés- és tesztelmélet:* A pedagógiai értékelés fogalma, formái, funkciói, minősítés, szelekció, osztályzatok, bizonyítványok, vizsgák, vizsgarendszerek, vizsgatípusok, az érettségi vizsga, vizsgák Európában. A klasszikus és a valószínűségi tesztelméletek, tesztanalízis és tesztfejlesztés, mérés és tesztelés a gyakorlatban. **10 kredit**
- *A mérés-értékelés gyakorlata:* Feladatírás és teszt szerkesztés, on-line diagnosztikus tesztelés. Mérés és tesztelés a gyakorlatban. **16 kredit**
- *Értékelési szakértői elemzések:* Számítógépes statisztikai elemzések. **6 kredit**

- *Az olvasás kognitív pszichológiai alapjai:* Az olvasás-szövegértés elemeinek, készségeinek és metakognitív tudáselemeinek reprezentációja. Az olvasási nehézségek kognitív- és neuropszichológiai háttere. **5 kredit**
- *Az olvasási képesség fejlődése és fejlesztése:* Az olvasás-szövegértés készségeinek és metakognitív tudáselemeinek fejlődése. Olvasásfejlesztő kísérletek, olvasástanítási módszerek. **5 kredit**

9. A záródolgozat kreditértéke: 10